

De rietorchis in Lelystad

Inleiding

Lelystad is rijk aan rietorchissen. Onder deze verzamelnaam valt een complex van gevlekte rietorchis, rietorchis en brede orchis, die onderling hybridiseren en daardoor lastig van elkaar te onderscheiden zijn. Verspreid over de stad kan deze fraaie soort vooral langs de waterkant en op vochtige gras- en rietlanden aangetroffen worden.

Inventarisatiemethode

In bloei zijn rietorchissen onmiskenbaar. De beste inventarisatieperiode is de maand juni, wanneer de meeste exemplaren bloeien. Doorgaans worden exemplaren met grote gevlekte bladeren aangemerkt als gevlekte orchissen. Planten met ongevlekte bladeren worden aangemerkt als brede orchis/rietorchis. Ook buiten de bloeitijd of in kortgemaaide vegetaties, waarin de plant niet tot bloei kan komen, is de plant aan het blad herkenbaar, maar kan dan eerder over het hoofd gezien worden.

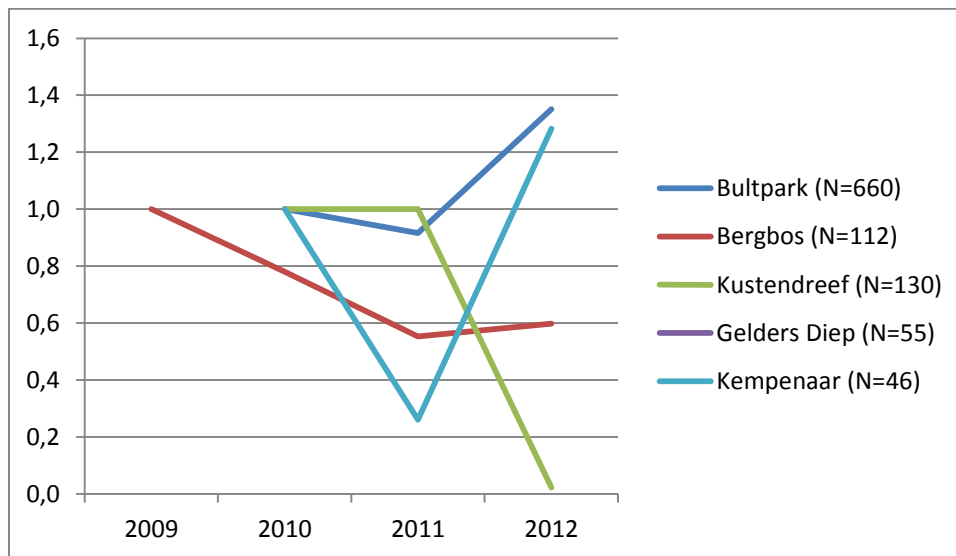
Voorkomen in Lelystad

Onderstaande kaart toont alle gegevens uit de periode 2000-2011, zoals die in de NDFF verwerkt zijn, aangevuld met nog niet door de NDFF verwerkte gegevens uit waarneming.lelystad.nl. Deze laatste waarnemingen zijn grotendeels verzameld door Landschapsbeheer. De soort heeft een ruime verspreiding door de stad, met enkele hotspots, zoals het Zuigerplasbos, het Bergbos, het Bultpark (Kempenaar) en de Kustendreef. Op een aantal locaties is de groeiplaats inmiddels onherstelbaar aangetast, o.a. vanwege de verbreding van het spoorwegtracé.

Waarnemingen van rietorchissen in Lelystad 2000-2011

Op verschillende locaties wordt de populatie nauwkeurig gevolgd. Tijdens de bloeiperiode wordt het aantal bloeiende planten geteld als maat voor het aantal aanwezige planten. Het beginjaar van elke reeks is vastgesteld op 1,0 waarna de verandering per jaar is aangegeven. Bijna alle gebieden laten een daling van het aantal rietorchissen in 2011 zien. Waarschijnlijk veroorzaakt door het weer in dat jaar. 2012 laat voor veel van de locaties weer een geringe opleving zien. Wisselingen die waarschijnlijk een natuurlijke oorzaak hebben. De scherpe daling van de Kunstendreef heeft wel een duidelijke menselijke oorzaak. Van 130 bloeiende planten in 2011 is het aantal bloeiende planten in 2012 gedaald naar 3. De aanleg van de natuurvriendelijke oevers in de winter van 2011/2012 heeft voor de rietorchis erg natuuronvriendelijk uitgepakt. Tijdens de uitvoer van de werkzaamheden is dan ook nauwelijks rekening gehouden met de aanwezigheid van de soort op de oevers. Jammer, zeker gezien de achterliggende reden van deze monitoring.

Ontwikkeling van de rietorchis in verschillende gebieden in Lelystad. Startjaar is vastgesteld op 1. (N= aantal in startjaar)

Kansen en bedreigingen

In Lelystad liggen uitstekende kansen om een florerende rietorchispopulatie te behouden. Belangrijk is dat op locaties waar de soort voorkomt een goed maaieregime gehanteerd wordt. Maaien dient bij voorkeur te gebeuren buiten de periode van bloei en zaadzetting (juni-aug). Afvoer van maaisel is gunstig voor de soort. Bij baggerwerkzaamheden moet ervoor gezorgd worden dat de baggerspecie niet op orchideeënrijke oevers gestort wordt. Ook andere bemesting is ongunstig.